

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Jolanta Ciężadlik

W zakresie odbioru tekstów kultury:

- Uczeń zna treść utworów literackich podanych w liście lektur i omawianych na lekcjach w ciągu roku szkolnego.
- Rozumie czytane teksty.
- Streszcza czytane utwory literackie.
- Rozpoznaje tematy, wątki, motywy.

W zakresie tworzenia tekstu własnego:

- Uczeń redaguje własny tekst.
- Dostosowuje formę do tematu wypowiedzi.

W celu oceniania postępów ucznia stosuje się następujące sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności:

1. pisemne prace kontrolne - w tym testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich i nieliterackich oraz zadanie klasowe sprawdzające umiejętność pisania tekstu własnego,
2. sprawdzian wiadomości dotyczących wiedzy o epoce i problematyki omówionych tekstów literackich (po zrealizowaniu tematów dotyczących danej epoki literackiej,
3. pisemne prace domowe,
4. wypowiedzi ustne na zadany temat – przewidywane dwie odpowiedzi w przeciągu semestru,
5. inne sposoby, np. kartkówki (także niezapowiedziane), referaty, prezentacje wyszukanych i opracowanych materiałów źródłowych, głos w dyskusji.

Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ciągu semestru.

- aby otrzymać pozytywną ocenę na semestr i koniec roku szkolnego musi zaliczyć wszystkie sprawdziany,
- przy dwóch dłuższych formach wypowiedzi pisemnej na semestr możliwa jest tylko jedna nieobecność (kolejną usprawiedliwia dłuższa choroba- potwierdzona zwolnieniem lekarskim),
- uczeń przynajmniej raz w semestrze odpowiada ustnie przy tablicy.

Podstawą do klasyfikacji jest uzyskanie ocen cząstkowych z różnych rodzajów aktywności.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie zna treści dzieł podanych w kanonie lektur (w całości lub w fragmentach w zależności od wskazań polonisty),
- nie umie opowiedzieć fabuły utworów, nie umie streścić wątków,
- nie umie poprawnie umieszczać epoki w chronologii dziejów,
- nie umie określić problematyki omawianych utworów,
- nie umie definiować pojęć z zakresu teorii literatury przewidzianych programem.

Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien:

- znać treść dzieł podanych w kanonie lektur (w całości lub fragmentach w zależności od wskazań polonisty),
- opowiadać fabułę utworów, streszczać wątki,
- poprawnie umieszczać epoki w chronologii dziejów,
- umieć określić problematykę omawianych utworów,
- definiować pojęcia z zakresu teorii literatury przewidziane programem,
- ocenę tę dostaje uczeń za wypowiedź chaotyczną, niespójną, charakteryzującą się ubogim słownictwem.

Na ocenę dostateczną uczeń powinien mieć to co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- umieć określić stosunek utworów kolejnych epok do tradycji narodowej,
- określić funkcję nawiązań do tradycji literackiej,
- odnajdować główną ideę utworu,
- określać związki i zależności między pojęciami, określeniami, faktami,
- oceniać postawy bohaterów wobec życia,
- wskazywać charakterystyczne cechy językowe tekstów,
- dostosowywać treść i formę komunikatu językowego do odbiorcy i sytuacji,
- znać podstawowe funkcje językowe tekstów,
- wypowiedź musi być poprawna językowo (dopuszczalne nieliczne błędy).

Na ocenę dobrą uczeń powinien umieć to samo co na ocenę dostateczną, a ponadto:

- rozumieć sens i strukturę artystyczną utworów,
- wyjaśniać artystyczne kreacje bohaterów,
- odnaleźć w tekście kultury trwałe wartości dla narodu, dla siebie samego,
- oceniać bohaterów literackich wg różnych kryteriów,
- interpretować tekst i dokonać jego wartościowania,
- objaśniać tło epoki, wskazując najważniejsze wydarzenia,
- wskazywać nurty filozoficzne i ich przedstawicieli,
- rozpoznawać style w sztuce,
- na ocenę dobrą wymagana jest wypowiedź merytorycznie właściwa, choć pozbawiona indywidualności, spójna i poprawna językowo.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien umieć to co na oceny niższe, a dodatkowo:

- wykazać się umiejętnością stosowania wiadomości w sytuacjach problemowych,
- ustalać konteksty filozoficzne, estetyczne etc.,
- porównywać różne dzieła sztuki,
- świadomie redagować teksty o różnych funkcjach, celowo stosując specyficzne środki językowe,
- wykrywać uwarunkowania doboru gatunków literackich (np. funkcją literatury, postawą ideową twórcy),
- dostrzegać podobieństwa i różnice między światopoglądami różnych epok,
- wykryć filozoficzne uwarunkowania koncepcji świata przedstawionego,
- dostrzegać i oceniać wartość estetyczną wypowiedzi,
- posługiwać się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej,
- uczeń powinien wykazać się umiejętnością porządkowania wypowiedzi, eksponowania myśli głównej, trafnością argumentacji i wysoką sprawnością językową.

Na ocenę celującą uczeń umie to co na ocenę bardzo dobrą, a dodatkowo:

- wykazuje się wiedzą wykraczającą poza zakres materiału objęty programem nauczania w szkole średniej,
- osiągnął tytuł finalisty w konkursach i olimpiadach na szczeblu ogólnopolskim.

Przyjmuje się następujące kryteria procentowe w ocenianiu prac pisemnych:

- poniżej 30% - stopień niedostateczny
- 30%-50% - stopień dopuszczający
- 51%-75% - stopień dostateczny
- 76%-90% - stopień dobry
- 91%-100% - stopień bardzo dobry

Zadania pozwalające zdobyć ocenę celującą powinny być wskazane oddzielnie i rozwiązywane po spełnieniu wymagań na ocenę bardzo dobrą.